

નામાં પદ્ધતિ અને કરવેરા

1) શેર નું મૂલ્યાંકન

શેર નું મૂલ્યાંકન એટલે શેરની ઉપજ નક્કી કરવી જેને અસર કરતા મુખ્ય બે પરિબલો છે

1) આંતરિક પરિબલો

2) બાહ્ય પરિબલો

આંતરિક પરિબલો

- 1) કંપની ની નાણાકીય શીથી
- 2) નફો કમાવની શક્તિ
- 3) પાઘડી
- 4) પ્રતિકૂળ ગુણોત્તર
- 5) રોકાયેલી મૂડી

બાહ્ય પરિબલો pest

- 1) ધંધાનો પ્રકાર
- 2) દેશ માં લોકોની બચત
- 3) રોકાણ કરવાની ઈછા
- 4) સરકારીનીતિ
- 5) રાજકીય પરિસ્થી
- 6) ઉદ્યોગ ધંધા ને મળતી આર્થિક સગવડો
- 7) અન્ય કંપની ના શેર પારવળતર
- 8) ઉપજ ના ધોરણે મૂલ્યાંકન

1) ચોખ્ખી મિલકત ના ધોરણે મૂલ્યાંકન

મૂલ્યાંકન ની પદ્ધતિઓ

ચોખ્ખી મિલકત ના ધોરણે મૂલ્યાંકન જેનું બીજું નામ net asset valuation method અથવા આંતરિક મૂલ્ય ની પદ્ધતિ (intrinsic value method અથવા breakup value method કહેવાય છે

શેરની આંતરિક કિંમત = ચોખ્ખી મિલકત / ઈકવીટી શેરની સંખ્યા

steps 1) ચોખ્ખી મિલકત શોધો, કુલમિલકત- કુલદેવા

2) નવીપાઘડી લખવી

3) પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ બાદ કરો

4) શેરનીઆંતરિકકિંમત = ચોખ્ખીમિલકતો / ઇકવીટી શેરનીસંખ્યા

1) સ્વાતિ લિમિટેડ ની નીચેની માહિતી પાર થી ઇકવીટી શેર ની આંતરિક કિંમત ની ગણતરી કરો

કુલ મિલકતો (ડિબેન્ચર વટા વ રૂપિયા 50,000 સહીત) 18,00,000

કુલ દેવા 6,00,000

15 % નીપ્રેફરન્સ મૂડી 3,00,000

સામાન્ય અનામત 1,00,000

ઇકવીટી શેરમૂડી રૂપિયા 10 નો તેવા પુરા ભરાયેલા શેર ની બનેલી છે

અપેક્ષિત વળતર નો દર 10% છે (નવેમ્બર 2012= 3 માકર્સ)

ઉપજ ધોરણે શેર નું મુલ્યાંકન

આ રીતે શેર નું મૂલ્યાંકન કરતા શેર પાર મળતી આવક ને ધ્યાન માં લેવામાં આવે છે. શેર ની આંતરિક કિંમત ને બજાર કિંમત છે

3 સ્ટેપ્સ

1) કંપની ભવિષ્ય માં કેટલો સરેરાશ નફો કરી શકશે

2) પોતાના સામાન્ય કે સરેરાશ નફા ને આધારે પોતાના શેર ઉપર કેટલું ડિવિડન્ડ આપી શકે

3) તે જ પ્રકાર ના ધંધા માં રોકાયેલી અન્ય કંપનીઓ કેટલું ડિવિડન્ડ આપે છે.એટલેકે અપેક્ષિત વળતર નો દર કેટલો છે.

2) એક કંપની ની ભરપાઈ થયેલી મૂડી 5,00,000 છે જે રૂપિયા 100 નો એક એવા 5,000 ઇકવીટી શેર ની બનેલી છે કંપની નો ભવિષ્ય નો સરેરાશ નફો 1,00,000 અંદાજવામાં આવ્યો છે જમાથી દર વર્ષે 20,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવા જરૂરી છે અપેક્ષિત વળતર નો દર 10 % છે. શેર ની બજાર કિંમત શોધો

શેર ની વાજબી કિંમત

શેર ની વાજબી કિંમત ને fair value પણ કહેવામાં આવે છે.

શેર ની વાજબી કિંમત = આંતરિક કિંમત + વાજબી કિંમત /2

3) એક કંપની શેર ની આંતરિક કિંમત 100 રૂપિયા અને બજાર કિંમત 160 રૂપિયા છે, વાજબી કિંમત નક્કી કરો

4) પરેશ લિમિટેડ નું 31/3/20 નું ઉભું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે

વિગત	રૂપિયા
40,000 ઈ. શેર મૂડી દરેક રૂપિયા 10 = 4,00,000 40,000 10 % ના પ્રેફ શેરિફ દરેક રૂપિયા 10 = 4,00,000 સામાન્ય અનામત = 1,28,000 નફાનુકશાન જમા બાકી = 32,000 15% ડિબેન્ચર = 1,60,000 લેણદારો = 32,000 ટેવી ફૂંડી = 14,000 પ્રોવિડન્ટ ફંડ = 40,000 કુલ	12,06,000
જમીન મકાન 5,40,000-20,000 = 5,20,000 ફર્નિચર 25,600-1600= 24,000 મશીનરી = 5,00,000- 20,000 = 4,80,000 પાઘડી = 30,400 pf ના 10 % રોકાણો = 40,000 12% ના રોકાણો = 45,600 સ્ટોક = 32,000 ટેવાદારો = 24,000- ઘાલખાડી અનામત 1600 = 22,400 રોકડ 11,600 કુલ	12,06,000

હવાલાઓ

- 1) જમીન ની બજાર કિંમત 5,69,600 છે
- 2) સરેરાશ વાર્ષિક નફો (50 % કર બાદ કર્યા પહેલાનો) 2,24,000 છે
- 3) અપેક્ષિત દર 10 % છે
- 4) પાઘડી 60,800 રૂપિયા છે
- 5) ઈકવીટી શેર ની વાજબી કિંમત શોધો (2016 = 14 માર્ક્સ)

4 . એક કંપની ની શેર મૂકી નીચે પ્રમાણે છે

- 1) 10,000 A ઇકવીટી શેર દરેક રૂપિયા 100 નો પુરા ભરપાઈ 10,00,000
- 2) 10,000 બ ઇકવીટી શેર દરેક 100 રૂપિયા 60 ભરપાઈ 6,00,000
- 3) 10,000 ક ઇકવીટી શેર દરેક રૂપિયા 100 નો શેર દીઠ 50 ભરપાઈ 5,00,000

વસુલ આવેલી શેર મૂકી કુલ 21,00,000

સામાન્ય અનામત 6,00,000

લેણદારો 3,00,000

કુલ 30,00,000

કંપની નો કરબાદ સરેરાશ નફો રૂપિયા 2,00,000 અંદાજવામાં આવ્યો જેઅપેક્ષિત દર 10 % છે.

ચોખી મિલકત અને ઉપજ ના ધોરણે મૂલ્યાંકન કરો

5. નીચેની માહિતી પાર થી શેર ની આંતરિક કિંમત શોધો

ઇકવીટી શેર દરેક રૂપિયા 100 પર્ણ ભરપાઈ 10,00,000	
ઇકવીટી શેર 100 નો 50 ભરપાઈ 10,00,000	
9 % ના પ્રેફ. શેર 100 રૂપિયા 10,00,000	
સામાન્ય અનામત 6,00,000	
12 % ડીનેચાર 10,00,000	
લેણદારો 75000	
દેવી હૂંડી 25,000	
કરવેરા ની જોગવાઈ 4,00,000	
ઇકવીટી સૂચિત ડિવિડન્ડ 2,10,000	
પ્રેફ ડિવિડન્ડ 90,000	
	54,00,000
મિલકતો	
દ્રશ્ય મિલકતો	
જમીન મકાન 20,00,000	
ફર્નીચાર 2,00,000	
મશીનરી 20,00,000	
પાઘડી 1,80,000	
10 % સરકારીજામીનગીરી 2,00,000	
પ્રાથમિકખર્ચ 20,000	
સ્ટોક 2,00,000	
દેવાદાર 4,00,000	
રોકડ અને બેન્કન 2,00,000	
	54,00,000

વધારાનીમાહિતી

- 1) જમીનમકાન બજારકિંમત કરતા50 % છે
- 2) કરવેરા નીજોગવાઈયાલુવર્ષે નફાના50% કરવમાંઆવે છે
- 3) છેલ્લા 3 વર્ષ નોકરવેરાપહેલાનો નફો120000 છે
- 4) 30 % ડિવિડન્ડઆપતા શેર નીબજાર કિંમતભરપાઈરકમકરતા 3 ગણીછે
- 5) પાઘડી0 છે

6.શેર ની આંતરિક કિંમત શોધો (2016)

- 1) ઈ. શેર દરેક રૂપિયા 100 નો જેના પાર 70 ભરાયેલા છે
- 2) ડિવિડન્ડ નો સરેરાશ દર 12 % છે
- 3) સામાન્ય અપેક્ષિત વળતર દર 8 % છે
- 4) શેર નો વાજબી ભાવ 110

7. નીચેની માહિતી પરથી ઈ.શેર ની બજાર કિંમત શોધો

- 1) કુલ મિલકત (10 % બિનધંધાકીય રોકાણો સાહત) 38,60,000
- 2) કુલ દેવા 12,60,000
- 3) કરવેરા પહેલા નો નફો (કરવેરા નો દર 50%) (બિનધંધા કીય રોકાણ ના વ્યાજ સહીત)16,40,000
- 4) 100 નો 1 એવા ઈ. શેર શેર દીઠ 80 ભરપાઈ 16,00,000
- 5) પૂર્ણ ભરપાઈ શેર ની આંતરિક કિંમત 100 રૂપિયા છે
- 6) 10 % ની પેરફ. શેર મૂડી (દરેક રૂપિયા 100 નો શેર)
- 7) ઈ. શેર પાર વળતર નો દર 20 % છે